

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

De disriminae spirituum

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

Doctrina ergo eorum pertinax quedam contentio est, & amara sapientia, qualem Iacobus describit.

SIMON. Conclusiones interim tuas ueras esse nunquam dabunt. IOIADA. Hoc est quod dico, pertinaciores sunt quam Christianis conueniat. Sed tu nimirum, qui illis familiaritate quadam conuixisti, firmamenta eorum quibus nituntur probe nosti.

SIMON. Ut catabaptistarum nemo alius.

IOIADA. Hoc igitur uelim mi Simon, ut contra conclusiones meas singulas sic pugnes, ut solent catabaptistæ, tamen absq; stomacho & contentione. Curabo ego ut ex scripturis sacris eas firmem & ueras esse ostendam. SIMON. Fiat quod petis, nam & ego doceri peto, habebis quoq; me obedientem, modo sic dicas ut intelligam uera esse quæ doces.

SPIRITVS, QVI CONTRA INGENIUM spiritus qui in diuinis scripturis loquitur, pugnat, ex patre ueritatis non est, sed ex patre mendaciorum diabolo.

SIMON.

Primum omnium miror quid causæ te mouerit ut hanc poneres conclusionem, quum meo iudicio necesse nihil fuerit. IOIADA. Mihi uero uidetur in primis necessaria esse. Nam pleriq;

III.
TRACT.

ex catabaptistis nescio quem spiritum & patrem contra apertissimas scripturas iactitant. Quum enim scripturis diuinis se urgeri, imò teneri sentiūt, ut effugere haudquaquam possint, mox clamant, spiritum aliud suggerere, nempe, ut uel taceāt, uel friuola quaedā ingerant, se literæ non esse subiectos nec addictos. Quam in re non minus errant quàm pontificij, qui in rebus fidei scripturam iudicem non ferunt, sed omnia ad suam interpretationem & spiritum referunt. An non hoc blasphemia summa est, quod homo peccator tantum sibi sumit, ut iudicem se super uerbum & uoluntatem dei statuatur, quasi huic parere non debeat, nisi suo spiritu & nutu ad recipiendum uel repudiandum moueatur?

Audiui ego ex pontificijs doctorib. quendam, qui aliquando in publica disputatione dicebat, uera esse quæ doceremus nos qui euangeliū prædicamus, sibiq; probari maxime, sed subscribere non posse nec aude-
re, nisi calculo Romani pontificis doctrina nostra adprobata fuerit. Vide mi Simon quanta abominatio, ut mortalis homo diuinam & cœlestem ueritatem adprobet? & iudicem supra deum ponat? In aciem ergo hanc cōclusionem posui, quod catabaptistæ plerunq; spiritum iactitant, spirituq; niti uolunt, atq; hoc prætextu simplicibus imponunt. SIMON. An non Paulus hoc docet, literam occidere spiritum uiuificare.

re.

re. 2. Cor. 3. Et Christus dicit: Spiritus docebit uos om-
 nem ueritatem. Hierem. 31. à domino dicitur: Non
 docebit amplius quisq; proximum suum, ut dicat, cog-
 nosce dominum, sed omnes cognoscent eum à mini-
 mo ad maximum usq;. Ioannes deniq; dicit: Non est
 necesse ut quisq; uos doceat, sed quemadmodum un-
 ctio docet uos de omnibus & uerax est, & non est
 mendacium. Quid contra has tam manifestas scriptu-
 ras potes? IOIADA. Ad uerba Pauli sic re-
 spondeo, Paulum illic de lege loqui quæ nos occidit,
 ita quemadmodum latius declarat cap. 7. ad Roma-
 nos. Per spiritum autem fidem intelligit, & euangelij
 consolationē. Hoc ita esse, contextus totius capituli te-
 stabitur. Nihil ergo suffragabitur hic locus errori ue-
 stro. Nam & nos quum de uerbo dei loquimur, non li-
 teram mortuam, non inanem quendam sonum intelli-
 gimus, sed uerbum rite ac legitime intellectum &
 quod reuera est.

Ioan. 14.
 Spiritus
 qui in
 me
 est
 non
 in
 uos
 mittet
 sed
 qui
 in
 me
 est
 ipse
 in
 uos
 mittet
 &
 ipse
 in
 me
 est
 ipse
 in
 uos
 mittet
 &
 ipse
 in
 me
 est
 ipse
 in
 uos
 mittet

Quod Christus suis spiritum pollicetur docentem
 & suggerentem omnia, admittimus & credimus, sed
 is spiritus non fuit aduersus Christo futurus, nec aliud
 docturus quàm Christus, ideo mox subdit, Suggesten-
 tem quæcunq; dixi uobis. Quid hæc ad catabaptista-
 rum spiritum qui aliud docet quàm spiritus Christi?
 Ioëlis & Hieremiæ uaticinia de eodem spiritu intelli-
 guntur, quem Christus promittit & præstat suis, ut

LIBER I.

ex capite Actor. 2. & Hebræorum octauo colligi potest. Ioannes in epistola sua quum de unctione loquitur seipsum clare interpretatus est. Scripsi uobis ne seducamini, quod tū fiet, si in doctrina spiritus quam ab initio audistis firmiter permanseritis, nec latum unguem ab hac discesseritis. Spiritus sanctus spiritus est ueritatis qui nec mentiri, nec sibi ipsi repugnare potest, semper cōstans, immutabilis, ubiq; sui similis. Iam irrefragabile est æternum illum, immutabilem, ac sanctum spiritum scripturas sanctas hominibus sanctis inspirasse. Ex quo consequi necesse est, eum spiritum, qui contra ingenium spiritus in scripturis sacris loquentis & sese exprimentis, loquitur, ex deo haudquaquam esse, quin potius humanum quendam affectum, qui si pertinax fuerit, merito dæmoniacus spiritus dici possit, ut Christus cōtra Iudæos probat Ioan. 8.

Aut potes tu eum spiritū bonum iudicare qui claras manifestas puras ac sanctas scripturas contemnit, quumq; ijs erroris conuincitur, alium iactat spiritum qui diuersum suggerat? An uero hoc non est contemnere spiritum scripturarum, eiq; repugnare? Quasi uero spiritus noster recte sentiat, scripturarum perperam. Vnde uero didicerunt hoc catabaptistæ suum spiritum opponere scripturis, uel potius præferre? SIMON. Quis uero uobis hanc potestatem dedit, ut omnia iuxta literam iudicetis? IOIADA.

Nec

Nec facimus hoc, præsertim ut tu literam interpre-
 taris. Sed hoc dicimus, uerbum dei in scripturis bibli-
 cis contentum ac firmatum, indicem esse quo spiritus
 probentur. Quicumq; enim spiritus scripturis sacris
 consonat, ex deo est patre ueritatis. Quicumq; uero
 scripturis sanctis aduersatur et repugnat, ex deo non
 est, sed ex patre mendaciorum diabolo. Quandoqui-
 dem ergo spiritus catabaptistarum uerbo dei duci &
 regi non sustinet, sed se uerbo dei præfert (uerbum dei
 per fallaciam literam adpellitans) & iudicem ponit,
 ex deo esse non potest. Nam si ex deo esset, in lucem
 prodiret, idemq; loqueretur quod sacer ille spiritus
 in omnibus scripturis sanctis loquitur. Nunc uero cum
 à scriptura non pendet, sed liber esse uult, suiq; iuris,
 signum est dæmonis hoc esse ingenium qui semper
 dissipat, & deo aduersatur. SIMON. Tu qui-
 dem ista loqueris, idq; fortiter, sed absq; scripturis. Et
 hic mos uobis familiaris est multa loqui absq; scriptu-
 ris. De spiritu, quid is doceat & suggerat, testimonia
 scripturarum adduxi. Quod uero spiritus scripturis
 probari (ne dicam mancipari) nec liber esse debeat,
 tuum erit probare. Aut fortasse elementum præfers
 creatori. IOIADA. Quid si ego quoq; dicam:
 Spiritus meus mihi hoc suggessit: quid facies mihi?

SIMON. Sed hoc non est respondere. IO-
 IADA. Nec uos respondetis satis, quum spiritum